

Voor onze lieve Carol – M.M.
Opgedragen aan iedereen, jong en oud, die graag in bomen klimt – Y.Z.

Het Ted Hughes Estate gaf ons toestemming voor het gebruik van de titel van dit boek:
Mijn hart was een boom.

Vertaling: Margaretha van Andel
Nederlandse rechten Lemniscaat b.v., Vijverlaan 48, 3062 HL Rotterdam, 2024
ISBN 978 90 477 1575 7
NUR 283

Tekst © 2023 Michael Morpurgo
Illustraties © 2023 Yuval Zommer
'Mijn oereigen boom' van Ted Hughes: © het Ted Hughes Estate,
gepubliceerd met toestemming van Faber & Faber Ltd.
Oorspronkelijke titel: *My Heart Was A Tree*
Oorspronkelijke uitgever: © 2023 Two Hoots, een imprint van Pan Macmillan,
The Smithson, 6 Briset Street, London, EC1M 5NR

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van
druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

Gedrukt in China

Kijk voor spelletjes, lessuggesties en meer op:
www.lemniscaat.nl

MICHAEL MORPURGO
YUVAL ZOMMER

Mijn HART was een BOOM

Verhalen en gedichten,
een ode aan de bomen

Lemniscaat

Inhoud

Inleiding	8	De drie biljoen bomen	44
Drijfhout	10	Jij lieve, slimme eucalyptusmoeder	46
Eens hield ik van een beukenboom	16	Onze boom van hoop	48
Een fluistering van bloesem	18	Hier is thuis	52
Bij de rivier	20	De Koning van het Woud	54
De knorrende olifanten en de machtige mangoboorn	22	Groene Man	66
De zingende boom	28	Ik was erbij	68
O, val toch niet, val niet om	31	Ijf en ik	70
Elke dag, mijn leven lang	32	Dit land is ons land, neem dat van me aan	72
De eik in mijn hand	36	Hoog als de wolken	75
De mazzelaar	40	De Koning van het Kastanjespel	76
Een smak appels	42		

INLEIDING

De gedichten en verhalen in dit boek kon ik schrijven omdat ik zo'n beetje elke dag een wandeling maak achter mijn huis, in het bos, waar de wilde hyacinten bloeien. Ik ken elke boom die ik voorbijloop. Ze horen het als ik eraan kom, ze luisteren naar mij. Ik luister naar hen, naar het fluisteren, ruisen, kraken.

Eén verhaal in het bijzonder heeft mij geïnspireerd om over bomen te schrijven. Dat is De man die bomen plantte van Jean Giono. Het is het verhaal van een schaapherder in de Provence die een bos plantte op de hoge, droge hellingen waar vrijwel niets wilde groeien, en daar zijn levenswerk van maakte.

En voor mij is er één gedicht over bomen dat meer zeggingskracht heeft dan alle andere gedichten die ik ken. De geweldige dichter die het schreef, Ted Hughes, wandelde in mijn hyacintenbos, raakte dezelfde bomen aan, luisterde naar hen, schreef voor hen.

Zijn geestkracht en dat prachtige bomengedicht hielden mijn hand vast toen ik dit boek begon te schrijven.

Mind Meza

8

Mijn oereigen familie

Eens sloop ik door een eikenbos – spiedend naar een hert.
Ik trof daar toen een oude vrouw – knobbelig, verlept.
Ze zei: 't Is jouw geheim dat ik hier in mijn buidel heb.'

Ze kakellachte luid toen ze haar buidel opentrok.
Ik bibberde van angst, 't was of ik dubbel wakker schrok –
een kring van schimmen sloot me in en ik zat vast aan een stok.

'Wij zijn de eiken,' zeiden ze, 'je oereigen familie.
We worden met geweld geveld, maar, ach, dat boeit je niet.
Dus óf je moet nu sterven, óf je belooft nu iets.

Als je een eikenboom ziet vallen, plant er twee, zweer het meteen.
Zweer het of zwarte eikenschors komt schubbend om je heen
en steekt je bij ons in de grond, voor altijd onvolgroeid, alleen.'

Dit droomde ik daar onder 't loof, ingrijpend was de droom.
Toen ik het eikenbos verliet en weer opging in de stroom,
liep ik lichtvoetig als een kind, maar mijn hart was een boom.

Ted Hughes (1930 – 1998)

'My Own True Family' door Ted Hughes © the Estate of Ted Hughes.
Gepubliceerd met toestemming van Faber en Faber Ltd.

9

DRIJFHOUT

Deze stoel is geboren waar ik ben geboren,
in de bossen van Nova Scotia,
zo'n duizend jaar geleden,
of langer, maar wie houdt dat bij?

Deze stoel had veel levens, zo veel als een kat.
Dat weet ik, want ik ben die stoel.
Deze stoel kwam uit mij, uit dat wat ik ben.
Dit is het verhaal van een stoel, van mij.

Noem het maar mijn levensverhaal.

Eerste leven,

begon toen ik tuimelend vanaf een rode eik
neerkwam in een bladerhoop, ik lag daar dagenlang,
wachtend, niet wetend waarop of waarom,
tot een gaai vlakbij landde, hij hipte op me af,
pikte me op met zijn snavel en zo vlogen we weg.
Hij begrooft me in de bosgrond, dekte me toe,
uit het zicht van de eekhoorns, en is toen vast vergeten
waar ik precies lag, zijn kostbare buit,
maar dat kwam goed uit, want ik was toe aan mijn...

Tweede leven,

en dat werd het gelukkigste leven van mijn leven.
Ik dommelde zacht tot het voorjaar kwam,
dat me door en door verwarmde en vulde met verlangen,
een verlangen naar het leven dat in me begon.
Een verwachtingsvol gloeien, een stille belofte,
tot ik eindelijk naar boven kwam met een groene scheut.
En de scheut werd een stekje en daarna een boom.
Reeën knabbelden aan anderen, mij lieten ze staan;
dus ik groeide maar door, ik reikte naar de zon. En naar een...